

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2019 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Na podstawie art. 312 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1937, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (Dz. U. poz. 2115) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) w ust. 3 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) świadczeń, o których mowa w art. 112 ust. 3 pkt 2, art. 179, art. 188 ust. 5, art. 264 ust. 2 pkt 4 i art. 268a ust. 2 pkt 4 ustawy,

3) gwarancji i poręczeń, w tym gwarancji pokrycia strat, o których mowa w art. 112 ust. 3 pkt 1, art. 264 ust. 2 pkt 3 i art. 268a ust. 2 pkt 3 ustawy”,

b) w ust. 4:

– po pkt 4 dodaje się przecinek i pkt 5 w brzmieniu:

„5) rachunek przepływów pieniężnych”,

– w części wspólnej wyrazy „wraz z opinią biegłego rewidenta” zastępuje się wyrazami „wraz ze sprawozdaniem z badania”,

c) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Jeżeli po sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego BFG otrzyma informacje o zdarzeniach mających istotny wpływ na informacje zawarte w dodatkowych informacjach i objaśnieniach informacji dodatkowej rocznego

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 92).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 poz. 2491, Dz. U. z 2018 r. poz. 685, 723, 1637, 2243 oraz Dz. U. z 2019 poz. 326.

sprawozdania finansowego, to uwzględnia je w sprawozdaniu finansowym obejmującym następny rok obrotowy.”;

2) w § 5:

a) w ust. 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu :

„Przy ustalaniu wartości aktywów odpowiadających zobowiązaniom do zapłaty pomija się dyskontowanie.”;

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Aktywa odpowiadające zobowiązaniom do zapłaty ujmuje się na dzień wymagalności składek, który stanowi termin wnoszenia składek określony w uchwale Rady BFG.”;

3) w § 6 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Odpisy aktualizujące wartość nabytych lub objętych akcji, wierzytelności prezentowanych w bilansie BFG jako należności, w tym składek, o których mowa w ustawie, lub aktywów, o których mowa w art. 112 ust. 1 ustawy, sfinansowanych z funduszy własnych BFG: funduszu gwarancyjnego banków, funduszu gwarancyjnego kas, funduszu przymusowej restrukturyzacji banków, funduszu przymusowej restrukturyzacji kas lub funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych zmniejszają odpowiednio te fundusze.”;

4) uchyla się § 8;

5) po § 8 dodaje się § 8a w brzmieniu:

„§ 8a. Należności z tytułu składek, o których mowa w ustawie, ujmuje się na dzień podjęcia przez Radę BFG uchwały określającej wysokość składek wnoszonych przez poszczególne podmioty zobowiązane do ich wniesienia.”;

6) w § 10:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Rezerwy na świadczenia, o których mowa w art. 112 ust. 3 pkt 2, art. 179, art. 188 ust. 5, art. 264 ust. 2 pkt 4 i art. 268a ust. 2 pkt 4 ustawy, udzielane w danym roku obrotowym, ujmuje się w dniu przejścia pod warunkiem, że wartość rezerwy może być wiarygodnie oszacowana i po stronie BFG wystąpił obowiązek prawny lub zwyczajowy.

3. Rezerwy z tytułu udzielenia gwarancji pokrycia strat, o której mowa w art. 112 ust. 3 pkt 1, art. 264 ust. 2 pkt 3 i art. 268a ust. 2 pkt 3 ustawy, wycenia się na

dzień bilansowy w oszacowanej kwocie wymaganej zapłaty za dany okres w ramach roku obrotowego BFG, objęty tą gwarancją.”,

b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Aktywa z tytułu udzielenia gwarancji pokrycia strat, o której mowa w art. 112 ust. 3 pkt 1, art. 264 ust. 2 pkt 3 oraz art. 268a ust. 2 pkt 3 ustawy, ujmują się w dniu powstania należności w kwocie wymaganej zapłaty.

5. Równowartość aktywów i rezerw, o których mowa w ust. 3 i 4, zalicza się do odpowiednich funduszy własnych BFG.”.

§ 2. Rozporządzenie ma zastosowanie po raz pierwszy do rocznego sprawozdania finansowego BFG za rok obrotowy kończący się dnia 31 grudnia 2019 r.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łućko
Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Cel i zakres projektowanej regulacji

Projekt rozporządzenia zawiera uzupełniające uregulowania w zakresie rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG) uwzględniające specyfikę jego działalności tj. podmiotu podejmującego działania na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego, odpowiedzialnego za przygotowanie i prowadzenie przymusowej restrukturyzacji, funkcjonowanie i ochronę systemu gwarantowania depozytów. W projekcie ujednoliconą została terminologia rachunkowa, doprecyzowano warunki korekty sprawozdania finansowego, wyceny należności oraz zobowiązań finansowych, sposób ujęcia odpisów aktualizujących, sposób ujęcia należności z tytułu obowiązkowych składek.

Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz. U. 2018 r. poz. 2243) wprowadziła od 1 grudnia 2018 r. nowe rozwiązanie w ustawie – Dział IVa. Restrukturyzacja banków, który stanowił uzupełniającą implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 149, z późn. zm.). W odniesieniu do podmiotów, w stosunku do których spełnione byłyby przesłanki upadłościowe procesy przejść mogą być realizowane w sytuacji, gdy nie wszczęto przymusowej restrukturyzacji ze względu na brak interesu publicznego. Możliwe jest także wsparcie finansowe ze strony BFG dla podmiotów uczestniczących w tych procesach. W szczególności przepisy te umożliwiają wykorzystywanie przez BFG instrumentów: dotacji (art. 268a ust. 2 pkt 4 ustawy o BFG) i gwarancji pokrycia strat (art. 268a ust. 2 pkt 3 ustawy o BFG). W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie w ramach rachunkowości BFG przepisów, które określą sposób ujmowania i wyceny ww. instrumentów.

W rozporządzeniu wprowadza się zmiany w przepisach ogólnych (§ 2) oraz w rozdziale dot. ujmowania i wycenę niektórych aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego (§ 4 – § 11). Celem jest doprecyzowanie oraz dookreślenie poszczególnych metod rachunkowych. Zmiany nie obejmują załącznika do rozporządzenia - Zakresu informacji wykazywanych w rocznym sprawozdaniu finansowym BFG.

Szczegółowe rozwiązania zawarte w projekcie rozporządzenia

§ 1 projektu – zmiany w rozporządzeniu

Przepisy § 2 ust. 1 - 3 określają, co należy rozumieć przez przychody oraz koszty BFG. Dodanie w § 2 ust. 3 pkt 2 odesłania do art. 268a ust. 2 pkt 4 ustawy, a w § 2 ust. 3 pkt 3 odesłania do art. 268a ust. 2 pkt 3 ustawy ma na celu wprowadzić tożsame zasady dotyczące rachunkowości (instrumentów dotacji i gwarancji pokrycia strat) w ramach „restrukturyzacji banków” (Dział IVa) jak te obecnie funkcjonujące w ramach „restrukturyzacji spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych” (Dział IV).

Przepis § 2 ust. 4 reguluje termin złożenia do ogłoszenia wprowadzenia do sprawozdania finansowego, bilansu, rachunku zysków i strat oraz zestawienia zmian w funduszach własnych na 15 dni od dnia podjęcia uchwały o podziale zysku lub pokryciu straty. Dodanie do kompletu dokumentów podlegających publikacji w § 2 ust. 4 pkt 5 „rachunku przepływów pieniężnych” zapewnia pełny obraz informacji w zakresie sprawozdawczości BFG oraz uzupełnia regulację § 12, która to wskazuje na zakres rocznego sprawozdania finansowego BFG. W załączniku do obowiązującego rozporządzenia został wskazany określony zakres informacji dotyczący rachunku przepływów pieniężnych wraz z metodą (pośrednia).

W części wspólnej § 2 ust. 4 doprecyzowano, że ogłoszeniu podlega także sprawozdanie z badania, celem dostosowania do terminologii (art. 69 ust. 1 w zw. z art. 66 ust. 4) stosowanej w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, z późn. zm.). Zgodnie z art. 313 ust. 2 tej ustawy sprawozdanie finansowe Funduszu podlega badaniu przez firmę audytorską.

Dodawany przepis § 2 ust. 7 ma na celu umożliwić uwzględnienie zdarzenia po sporządzeniu rocznego sprawozdania w ramach sprawozdania sporządzanego na następny rok. W przypadku wystąpienia zdarzenia, które miałyby istotny wpływ na informacje zawarte w dodatkowych informacjach i objaśnieniach informacji dodatkowej (zdarzenia nieuwzględnione z roku sprawozdania oraz z lat ubiegłych, w tym błędy oraz korekty, zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji bilansowych oraz wyniku finansowego), BFG dokona korekty w sprawozdaniu obejmujący rok następny.

Art. 313 ust. 4 ustawy wskazuje termin na zatwierdzenie albo odmowę zatwierdzenia sprawozdania przez Radę Ministrów na dzień 31 sierpnia. Tryb ten dotyczy sporządzenia sprawozdania finansowego. Dokonanie korekty zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości jest utrudnione, szczególnie w przypadku wystąpienia czy też weryfikacji danego zdarzeniu po dniu sporządzenia sprawozdania finansowego przez BFG (31 marca). Należy mieć na uwadze, że BFG stosuje szczególne (wyjątkowe, a nie szczegółowe – doprecyzowane) zasady rachunkowości. Podstawą do wprowadzenia możliwości zmian w sprawozdaniu finansowym za następnym roku obrotowym jest przewidziane przepisami prawa udzielenie dodatkowych informacji i objaśnień przez BFG. Analogiczne rozwiązania zawarte są w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej czy Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (10).

Przepis § 5 reguluje sposób wyceny należności oraz zobowiązań finansowych. **Przepis § 5 ust. 4** stanowi, że aktywa stanowiące zobowiązania do zapłaty wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z uwzględnieniem zasady ostrożności. Zmiana § 5 ust. 4 przez dodanie zdania drugiego ma na celu doprecyzowanie sposobu wyceny należności BFG z tytułu zobowiązań do zapłaty. Termin wezwania podmiotów do przekazania w formie pieniężnej środków odpowiadających zobowiązaniom do zapłaty (odpowiednio fundusz przymusowej restrukturyzacji lub fundusz gwarancyjny) jest trudny do dookreślenia. Wezwanie do zapłaty przez Fundusz może nastąpić w każdym momencie. Nie jest zatem możliwe dokładne obliczanie wartości obecnej zobowiązania na podstawie przyszłej, oczekiwanej wartości. Zmiana związana z pominięciem metody dyskontowania, oznacza że należności oraz zobowiązania finansowe będą wyceniane w wartości nominalnej.

Dodanie § 5 ust. 5 związane jest z wprowadzonym do ustawy art. 305 ust. 4b ustawy, który dotyczy ustalania wartości zobowiązań do zapłaty na fundusz gwarancyjny banków w przypadku udzielenia wsparcia w ramach „restrukturyzacji banku” zgodnie z działem IVa. Doprecyzowano moment ujęcia należności BFG z tytułu zobowiązań do zapłaty.

Przepis § 6 ust. 1 wskazuje sposób tworzenia oraz rozwiązywania odpisów aktualizujących wartość nabytych lub objętych akcji, wierzytelności prezentowanych w bilansie BFG jako należności lub aktywów, o których mowa w art. 112 ust. 1 ustawy. Zmiana w § 6 ust. 1 w zdaniu pierwszym ma na celu doprecyzowanie sposobu ujęcia odpisów aktualizujących poprzez wskazanie, że wierzytelności prezentowane w bilansie (Aktywa – część II. - Pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. a bilansu) jako należności od instytucji finansowych obejmują również składki. Dodanie wtrącenia „w tym składki” nie zmienia żadnych zasad rachunkowości, a ma na celu jedynie wyeliminowanie wątpliwości, że przepis odnosi się także do należności z tytułu składek.

Obecny przepis § 8 doprecyzowuje sposób ujęcia należności z tytułu obowiązkowych składek banków oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w przypadku niedotrzymania terminu wpłaty. Zgodnie z Zasadami Techniki prawodawczej wskazane jest uchylene obowiązującego § 8 i dodane nowego § 8a. Przepis § 8a wskazuje dzień według którego ujmowane będą należności z tytułu wnoszonych zgodnie z ustawą o BFG składek (art. 286 w zw. z art. 293 oraz art. 295 w zw. z art. 301), nie ograniczając zasad rachunkowości tylko do składek nie wpłaconych w terminie. W zaproponowanym brzmieniu wszystkie należności z tytułu składek będą ujmowane na ten sam dzień tj. podjęcia uchwały Rady BFG.

Przepis § 10 precyzuje sposób ujęcia skutków rezerw na udzielone gwarancje i poręczenia. Zmiana w § 10 ust. 2 wprowadza identyczne rozwiązania rachunkowe dla dotacji, o której mowa w art. 268a ust. 2 pkt 4 ustawy, jak dla świadczeń, o których mowa w art. 112 ust. 3 pkt 2, art. 179, art. 188 ust. 5 oraz art. 264 ust. 2 pkt 4 tej ustawy.

Zmiana § 10 ust. 3 wprowadza identyczne rozwiązania rachunkowe (rezerwy) dla gwarancji pokrycia strat, o której mowa w art. 268a ust. 2 pkt 3 ustawy o BFG, jak dla innych gwarancji pokrycia strat, udzielanych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Z § 10 ust. 3, mając na uwadze zasadę ostrożności usunięto kwestię wyceny aktywów oraz doprecyzowano pojęcie „wymagalności”.

Dodanie § 10 ust. 4 wprowadza identyczne rozwiązania rachunkowe (aktywa) dla gwarancji pokrycia strat, o której mowa w art. 268a ust. 2 pkt 3 ustawy o BFG, jak dla innych gwarancji pokrycia strat, udzielanych przez BFG. Otrzymanie należności przez BFG musi być pewne, dopiero w takiej sytuacji będzie możliwe ujęcie aktywów z tytułu gwarancji pokrycia strat. Warunek będzie spełniony w dniu zatwierdzenia przez fundusz sprawozdania za dany okres rozliczeniowy z umowy gwarancji pokrycia strat, czyli w dniu powstania należności.

Dodanie § 10 ust. 5 to korekta legislacyjna związana z przeniesieniem z ust. 3 dotychczasowego zdania drugiego.

§ 2 projektu – zastosowanie przepisów

Mając na uwadze termin wejścia w życie (1 stycznia 2019 r.) ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku proponuje się, aby zmiana rozporządzenia miała zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdania finansowego BFG za 2019 rok. Zgodnie z art. 313 ust. 1 ustawy, sprawozdanie finansowe sporządzane jest za poprzedni rok obrotowy do 31 marca bieżącego roku. W świetle powyższego BFG jest obowiązany sporządzić sprawozdanie finansowe za 2019 r. do 31 marca 2020 r. Nie sposób wymagać, aby sprawozdanie za 2018 r. obejmowało kwestie rachunkowe, które mogły powstać w zw. z zastosowaniem instrumentarium restrukturyzacji banków (dział IVa) dopiero od 1 stycznia 2019 r. Jednocześnie z uwagi na możliwość zastosowania ww. instrumentu w 2019 r. należy zapewnić, w ramach rachunkowości obejmującej ten rok, odpowiednie metody ewidencji.

§ 3 projektu – termin wejścia w życie

Projekt przewiduje, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Wymóg dokonania notyfikacji projektowanej ustawy

Zawarte w rozporządzeniu regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Kwestia zgodności regulacji z prawem Unii Europejskiej

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Wykaz prac i zgłoszenia lobbingowe

Zgodnie z art. 5 ustawy dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.